

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ПУТЕВИ СРБИЈЕ

III
ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "ПУТЕВИ СРБИЈЕ"
Број 953-13319/20-8
Датум: 30-06-2020
БЕОГРАД, Булевар краља Александра 208

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА ПОСЛОВНУ 2019. ГОДИНУ

Београд

Јун 2020. године

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2019. годину**

У складу са Законом о тржишту капитала („Службени гласник РС“ бр. 31/2011, 112/2015, 108/2016 и 9/2020), члана 29. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр.62/2013, 30/2018 и 73/2019 - др.закон) и члана 3. Правилника о садржини, форми и начину објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја јавних друштава („Службени гласник РС“ бр.14/2012, 5/2015, 24/2017 и 14/2020), ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“ Београд, објављује

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЗА ПОСЛОВНУ 2019. ГОДИНУ

САДРЖАЈ:

	Страна
1. Основни подаци	3
2. Подаци о Управи Предузећа	4
3. Кратак опис пословних активности и организациона шема	5
4. Веродостојан приказ развоја и резултата пословања Предузећа, финансијски подаци и подаци важни за процену стања имовине	8
5. Опис очекиваног развоја Предузећа у наредном периоду, промене у пословним политикама Предузећа и главни ризици и претње којима је пословање Предузећа изложено	14
6. Важнији пословни догађаји који су наступили након протекла пословне године за коју је извештај припремљен	22
7. Активности Предузећа на пољу истраживања и развоја и заштите животне средине	22

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Пословно име: **Јавно предузеће „Путеви Србије“**

Седиште: Београд, Булевар краља Александра 282

Матични број: 20132248

ПИБ: 104260456

Шифра делатности: 42.11 Изградња путева и аутопутева

Оснивач: Република Србија у чије име оснивачка права врши Влада, Београд, Немањина 11

Број и датум решења о упису у Регистар привредних субјеката у Агенцији за привредне регистре: БД 108625/06 од 23.02.2006. године

Основни капитал уписан у Агенцији за привредне регистре: 102.056.098 хиљада динара.

Друштво нема зависних друштава.

Просечан број запослених у 2019. години је 1881.

Веб сајт: : www.putevi-srbije.rs
е-mail адреса: office@putevi-srbije.rs

ЈП „Путеви Србије“ основано је **Одлуком о оснивању** Јавног предузећа за управљање државним путевима („Службени гласник Републике Србије“, број 115/05).

Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа за управљање државним путевима са **Законом о јавним предузећима** („Службени гласник РС“, број 82/16), извршено је усклађивање са Законом о јавним предузећима („Сл.гласник РС“, бр. 15/16).

Народна скупштина Републике Србије на седници одржаној дана 25. маја 2018. године донела је **Закон о путевима**. Указ о проглашењу Закона о путевима донет је 31. маја 2018. године. Закон о путевима објављен је у „Сл.гласнику РС“ бр.41/18.

Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Сл.гласник РС“ бр.95/18) у примени је од 1. јануара 2019. године, док је Закон о измени Закона о накнадама за коришћење јавних добара објављен у „Сл.гласнику РС“ бр.49/19 од 8. јула 2019. године.

2. ПОДАЦИ О УПРАВИ ПРЕДУЗЕЋА

Органи ЈП „Путеви Србије“ у складу са Законом о јавним предузећима („Сл.гласник РС“ бр.15/2016 и 88/2019) и Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа за управљање државним путевима са Законом о јавним предузећима („Сл.гласник РС“ број 82/2016):

- Надзорни одбор
- Директор

Надзорни одбор

Решењем Владе 24 број 119-6223/2017 од 6. јула 2017. године именован је **проф. др Милан Мартић**, редовни професор Факултета организационих наука Универзитета у Београду, за **председника Надзорног одбора** Јавног предузећа „Путеви Србије“, независан члан.

Решење је објављено у „Службеном гласнику РС“, бр. 67/17.

У истом броју „Службеног гласника РС“ објављено је Решење Владе 24 број 119-6227/2017 од 6. јула 2017. године о разрешењу проф.др Милана Вујанића дужности председника Надзорног одбора Јавног предузећа „Путеви Србије“.

Решењем Владе 24 број 119-9457/2017 од 28. септембра 2017. године у Надзорни одбор ЈП „Путеви Србије“ именовани су за **чланове**:

- 1) Бајрам Омерагић, дипл.политиколог и дипл.правник, посебни саветник министра трговине, туризма и телекомуникација
- 2) Радиша Драгојевић, дипл.политиколог из Петровца на Млави
- 3) Веселин Осмајлић, дипл.економиста из Београда
- 4) Велимир Копања, дипл.грађевински инжењер из Београда, представник запослених.

Решење је објављено у „Службеном гласнику РС“, бр.88/17. Није било промене чланова Надзорног одбора.

Директор

Решењем Владе Републике Србије бр. 119-9018/2007-1 од 27.12.2007. године, за генералног директора ЈП "Путеви Србије" именован је Зоран Дробњак, дипл.грађ.инж.

Решењем Владе Републике Србије бр. 119-10188/2013-1 од 28.11.2013. године („Сл.гласник РС“ бр.105/13) за **вршиоца дужности директора** ЈП „Путеви Србије“ именован је Зоран Дробњак, дипл.грађ.инж.

3. КРАТАК ОПИС ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Опис делатности

Делатност ЈП „Путеви Србије“ дата је у Закону о путевима, Статуту ЈП „Путеви Србије“ и Одлуци о усклађивању пословања Јавног предузећа за управљање државним путевима са Законом о јавним предузећима.

Претежна делатност јавног предузећа је:

- шифра делатности: 42.11
- назив делатности: Изградња путева и аутопутева.

Јавно предузеће обавља делатност управљања државним путевима, која обухвата следеће послове:

- коришћење државног пута (организовање и контрола наплате накнаде за употребу државног пута, вршење јавних овлашћења и сл.)
- заштита државног пута
- вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији државног пута
- организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити државног пута
- уступање радова на одржавању државног пута
- организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом државног пута
- планирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите државног пута
- означавање државног пута и вођење евиденције о државним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве
- управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на државном путу.

ЈП обавља и друге делатности утврђене Статутом, у складу са законом.

ЈП обавља послове спољнотрговинског промета из оквира регистроване делатности.

ЈП је дужно да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту државног пута и да омогући несметано и безбедно одвијање саобраћаја на њему.

Организациона шема

ЈП „Путеви Србије“ је организовано као економска и пословна целина.

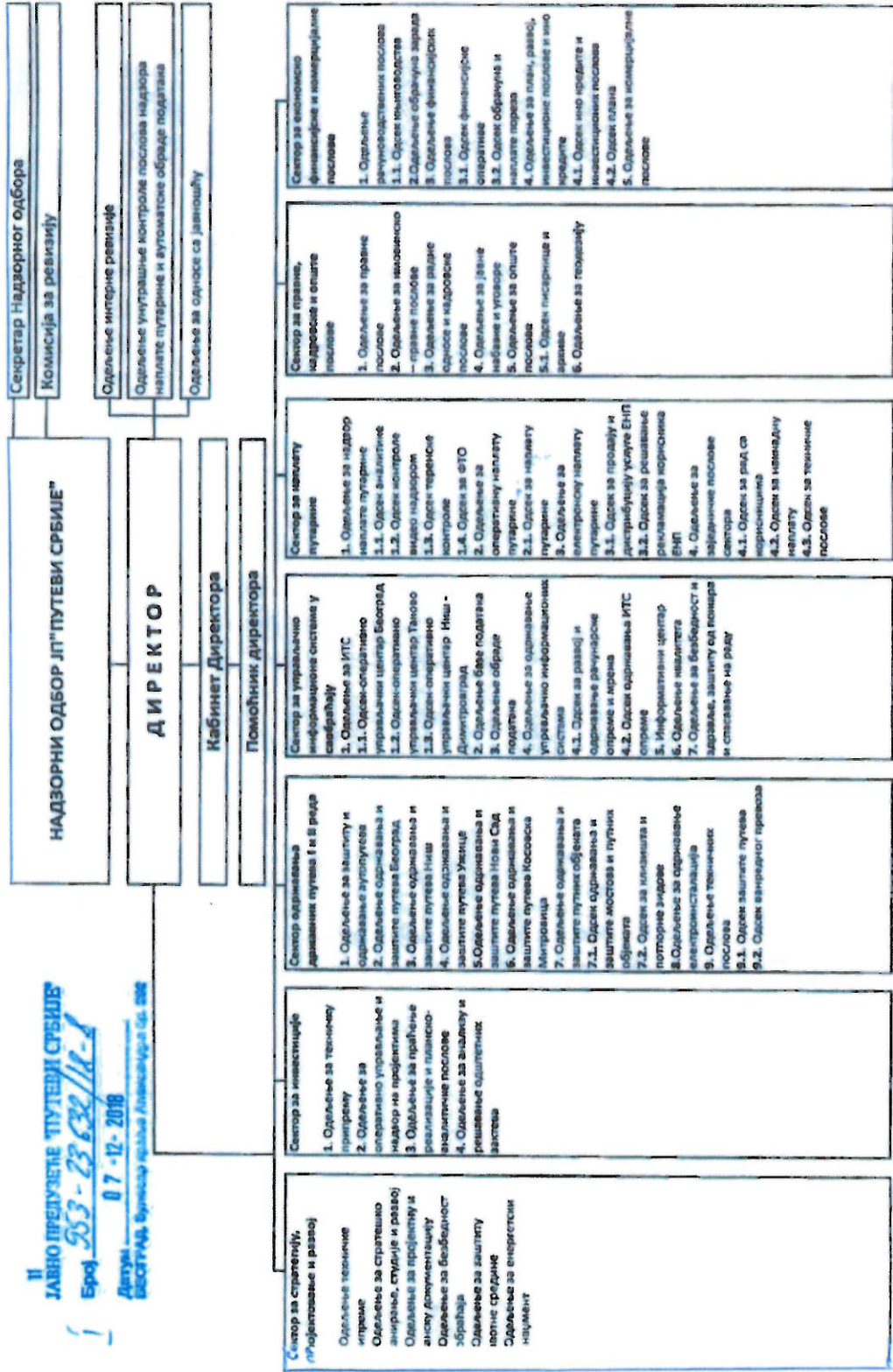
Организациони делови уређени су **Правилником о организацији и систематизацији послова**, који се доноси на основу Закона о раду и Статута ЈП „Путеви Србије“.

По Правилнику, ЈП „Путеви Србије“ је организовано у **7 сектора**, што са **Кабинетом** директора чини **8 организационих делова Предузећа**.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2019. годину

ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“

(важила од 7. децембра 2018. године)

II
ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "ПУТЕВИ СРБИЈЕ"
Број: 253-23.622/18-1
Датум: 07.12.2018
Београд, Булевар краља Александра бр. 266

4. ВЕРОДОСТОЈАН ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА, ФИНАНСИЈСКИ ПОДАЦИ И ПОДАЦИ ВАЖНИ ЗА ПРОЦЕНУ СТАЊА ИМОВИНЕ

Веродостојан приказ развоја и резултата пословања Предузећа, финансијски подаци и подаци важни процену стања имовине детаљно су дати у Напоменама уз финансијске извештаје које су саставни део финансијских извештаја за 2018. годину.

У наставку су приказани само неки од релевантних параметара пословања, који су значајни за правилно разумевање резултата.

СТРУКТУРА УКУПНО ОСТВАРЕНОГ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

(у хиљадама динара)

Структура бруто резултата		Остварено 2019. год.	Остварено 2018. год.
1.	Пословни приходи и расходи		
1.1.	Пословни приходи	33,471,955	31,731,059
1.2.	Пословни расходи	48,719,930	41,622,841
	Пословни добитак		
	Пословни губитак	15,247,975	9,891,782
2.	Финансијски приходи и расходи		
2.1.	Финансијски приходи	218,285	104,736
2.2.	Финансијски расходи	1,949,100	1,796,925
	Добитак из финансирања		
	Губитак из финансирања	1,730,815	1,692,189
3.	Приходи и расходи од усклађивања вредности остале имовине		
3.1.	Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	35,084	33,743
3.2.	Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	84,802	23,348
4.	Остали приходи и расходи		
4.1.	Остали приходи	310,068	288,717
4.2.	Остали расходи	314,442	207,482
	Резултат осталих прихода и расхода	-4,374	81,235
5.	Губитак из редовног пословања пре опорезивања	17,032,882	11,492,341
6.	Нето добитак пословања које се обуставља, ефекти промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода	193,999	216,602
7.	Нето губитак пословања које се обуставља, расходи промене рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода		
8.	Губитак пре опорезивања	16,838,883	11,275,739
9.	Одложени порески расходи периода	14,074	
10.	Одложени порески приходи периода		32,326
11.	Нето губитак	16,852,957	11,243,413

У 2019. години исказује се негативан финансијски резултат (губитак) у износу од 16,9 милијарди динара, пре свега као последица следећих параметара:

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2019. годину

Амортизација

Према Закону о путевима, мрежом државних путева у Републици Србији управља ЈП „Путеви Србије“. Путеви као добра у општој употреби, државна су својина.

Вредност комплетне путне мреже државних путева налази се у пословним књигама Предузећа, и као таква подлеже обрачуну амортизације. Обрачун амортизације утиче на повећање расхода и константно исказивање негативног финансијског резултата.

У 2019. години у Билансу успеха трошкови амортизације (у оквиру пословних расхода) исказани су у износу од 11,0 милијарди динара.

Обавезе према Републици Србији по основу отплате кредита

У периоду од 01.01.2009. године недовољни извори финансирања ЈП „Путеви Србије“ довели су до тога да Република Србија у име ЈП „Путеви Србије“ врши отплату ино-кредита, а на основу члана 20. Закона о јавном дугу. Отплата ино-кредита у периоду од 01.01.2009. до 31.12.2019. године износила је 72,1 милијарди динара, односно 632,0 милиона ЕУР.

Укупан износ кредита отплаћених од стране Републике Србије накњижен је на краткорочне обавезе према Републици Србији, а на основу мишљења Министарства финансија које је дато приликом усвајања Финансијских извештаја за 2013. годину.

Краткорочне обавезе према Републици Србији исказују се у пасиви Биланса стања и дају нереалну слику финансијског пословања Предузећа.

ПОКАЗАТЕЉИ ЛИКВИДНОСТИ

Ликвидност се дефинише као способност дужника да уредно подмирује новчане обавезе у роковима доспећа.

Основу за анализу ликвидности чине подаци о обртној имовини и новчаним средствима који су исказани у Билансу стања и Извештају о токовима готовине.

ИЗВОД ИЗ БИЛАНСА СТАЊА 31.12.2019.

(у хиљадама динара)

АКТИВА / ПАСИВА		Стање на дан 31.12.2019.	Стање на дан 31.12.2018.
АКТИВА			
1.	Стална имовина	523,401,875	521,741,977
1.1.	Нематеријална имовина	30,099	19,241
1.2.	Некретнине, постројења и опрема	523,371,776	521,722,736
2.	Обртна имовина	3,821,587	3,611,325
2.1.	Залихе	725,417	673,622
2.2.	Потраживања по основу продаје	4,309	5,253
2.3.	Друга потраживања	571,875	448,549
2.4.	Готовински еквиваленти и готовина	2,166,556	2,183,508
2.5.	Порез на додату вредност	268,739	268,739
2.6.	Активна временска разграничења	84,691	31,654
	УКУПНА АКТИВА (1+2)	527,223,462	525,353,302
	Ванбилансна актива		

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2019. годину

ПАСИВА			
3.	Капитал	359,249,378	376,109,944
3.1.	Основни капитал	102,056,098	102,056,098
3.2.	Резерве	339,112,671	339,120,280
3.3.	Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријелне имовине, некретнина, постројења и опреме	163,330	165,784
3.4.	Нераспоређени добитак	2,453	2,453
3.5.	Губитак	82,085,174	65,234,671
4.	Дугорочна резервисања и обавезе	37,829,022	37,733,973
4.1.	Дугорочна резервисања	99,224	413,195
4.2.	Дугорочне обавезе	37,729,798	37,320,778
5.	Одложене пореске обавезе	1,597,510	1,583,436
6.	Краткорочне обавезе	128,547,552	109,925,949
6.1.	Краткорочне финансијске обавезе	84,485,764	77,580,935
6.2.	Примљени аванси, депозити и кауције	67,105	60,002
6.3.	Обавезе из пословања	11,984,532	4,595,927
6.4.	Остале краткорочне обавезе	713,997	728,358
6.5.	Обавезе по основу пореза на додату вредност	291,447	235,067
6.6.	Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	235	248
6.7.	Пасивна временска разграничења	31,004,472	26,725,412
	УКУПНА ПАСИВА (3+4+5+6)	527,223,462	525,353,302
	Ванбилансна пасива		

ИЗВОД ИЗ ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ 01.01.2019.-31.12.2019.

(у хиљадама динара)

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ		Остварено 2019. год.	Остварено 2018. год.
1.	Токови готовине из пословних активности		
1.1.	Приливи готовине из пословних активности	39,647,841	35,861,537
1.2.	Одливи готовине из пословних активности	36,970,093	33,162,285
	Нето прилив готовине из пословних активности	2,677,748	2,699,252
2.	Токови готовине из активности инвестирања		
2.1.	Приливи готовине из активности инвестирања		11
2.2.	Одливи готовине из активности инвестирања	8,818,177	5,477,913
	Нето одлив готовине из активности инвестирања	8,818,177	5,477,902
3.	Токови готовине из активности финансирања		
3.1.	Приливи готовине из активности финансирања	6,180,194	3,908,856
3.2.	Одливи готовине из активности финансирања	56,717	54,606
	Нето прилив готовине из активности финансирања	6,123,477	3,854,250
	Нето одлив готовине из активности финансирања		
4.	СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	45,828,035	39,770,404
5.	СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	45,844,987	38,694,804
6.	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ		1,075,600
7.	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	16,952	
8.	Готовина на почетку обрачунског периода	2,183,508	1,107,908
9.	Готовина на крају обрачунског периода	2,166,556	2,183,508

ИНДИКАТОРИ ЛИКВИДНОСТИ

Генерално гледано, анализа ликвидности врши се помоћу рацио бројева, тј рациа ликвидности:

1. Општи рацио ликвидности

Општи рацио ликвидности показује степен покривености обавеза које доспевају за плаћање у периоду од годину дана са укупном обртном имовином

Општи рацио ликвидности представља количник обртних средстава и краткорочних обавеза:

Општи рацио ликвидности 2019. година = $3.821.587 / 128.547.552 = 0,03$

Општи рацио ликвидности 2018. година = $3.611.326 / 109.925.949 = 0,03$

2. Рацио редуциране или убрзане ликвидности

Рацио редуциране ликвидности показује степен покривености краткорочних обавеза ликвидном, лако уновчивом имовином. Овај показатељ искључује из обртне имовине залихе и стална средства намењена продаји, што значи да представља количник потраживања + готовине и готовинских еквивалената и краткорочних обавеза:

Рацио редуциране ликвидности 2019.г.= $(4.309+571.875+2.166.556)/ 128.547.552= 0,02$

Рацио редуциране ликвидности 2018.г.= $(5.253+448.549+2.183.508)/ 109.925.949= 0,02$

3. Рацио тренутне ликвидности

Рацио тренутне ликвидности показује степен покривености краткорочних обавеза готовином и готовинским еквивалентима, што значи да представља количник готовине и готовинских еквивалената и краткорочних обавеза:

Рацио тренутне ликвидности 2019. година = $2.166.556 / 128.547.552 = 0,02$

Рацио тренутне ликвидности 2018. година = $2.183.508 / 109.925.949 = 0,02$

АНАЛИЗА ИЗВЕШТАЈА О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Билансна анализа ликвидности може бити недовољна за сагледавање ликвидности, већ је корисно анализирати извештај о токовима готовине, који представља најважнији извор информација за оцену ликвидности.

Као показатељ ликвидности може послужити однос између нето прилива готовине из пословних активности и пословног добитка. У текућој години Предузеће има пословни губитак, те није могуће анализирати квалитет пословног добитка.

Ефикасност наплате као однос између прилива готовине из пословних активности и пословних прихода показује степен одступања наплате продаје у односу на исказане приходе од продаје. Представља количник прилива готовине из пословних активности и пословних прихода.

Ефикасност наплате 2019. година = $39.647.841 / 33.471.955 = 118,5\%$

Ефикасност наплате 2018. година = $35.861.537 / 31.731.059 = 113,0\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ФИНАНСИЈСКЕ СТРУКТУРЕ И СИГУРНОСТИ

Показатељи финансијске структуре и сигурности, у литератури познати као и показатељи солвентности – задужености су одраз структуре пасиве и говоре о томе колико је имовине финансирано из сопствених а колико из позајмљених извора финансирања.

Однос између сопствених и позајмљених извора финансирања указује на квалитет финансијске структуре, сигурност поверилаца и могућег одрживог развоја Предузећа.

Најзначајнији показатељи финансијске структуре и сигурности су:

1. Степен задужености

Задуженост Предузећа мерена односом укупних обавеза и укупних извора финансирања (укупна пасива) показује степен финансирања пословања из туђих извора – обавеза:

Степен задужености 2019. година = $(37.729.798 + 128.547.552) / 527.223.462 = 31,54\%$

Степен задужености 2018. година = $(37.320.778 + 109.925.949) / 525.353.302 = 28,03\%$

2. Рацио сопственог капитала

Удео сопствених извора у укупној пасиви као показатељ у којој мери се Предузеће финансира из сопствених извора.

Рацио сопственог капитала 2019. година = $359.249.378 / 527.223.462 = 68,14\%$

Рацио сопственог капитала 2018. година = $376.109.944 / 525.353.302 = 71,59\%$

ПОКАЗАТЕЉИ ОБРТА

Ефикасност располагања средствима и ресурсима Предузећа може се утврдити помоћу следећих показатеља: коефицијент обрта купаца, коефицијент обрта залиха, коефицијент обрта добављача.

Коефицијент обрта купаца

Коефицијент обрта купаца је количник прихода од продаје и просечног салда купаца (некоригованог за исправку вредности)

Коефицијент обрта купаца 2019. година = $33.471.955 / 1.480.993 = 22,60$

Коефицијент обрта купаца 2018. година = $31.731.059 / 1.427.303 = 22,23$

Коефицијент обрта залиха

Коефицијент обрта залиха је количник трошкова продатих производа (пословних расхода) и просечног салда залиха (збир стања залиха на почетку и на крају године подељен на 2)

Коефицијент обрта залиха 2019. година = $48.719.930 / ((725.417+673.622)/2) = 69,65$

Коефицијент обрта залиха 2018. година = $41.622.841 / ((673.622+544.731)/2) = 68,33$

Коефицијент обрта добављача

Коефицијент обрта добављача је количник вредности годишњих набавки и просечног салда добављача. Како вредност годишњих набавки није ставка која се егзактно исказује у финансијским извештајима, за ову анализу се вредност годишњих набавки израчунава као збир трошкова продатих производа увећаних за стање залиха на крају године и умањених за стање залиха на почетку године.

Коефицијент обрта добављача 2019. година =
 $(48.719.930 + 725.417 - 673.622) / 11.984.532 = 4,07$

Коефицијент обрта добављача 2018. година =
 $(41.622.841 + 673.622 - 544.731) / 4.595.927 = 9,08$

ПОКАЗАТЕЉИ РЕНТАБИЛНОСТИ

Рентабилност као један од основних принципа репродукције захтева да се оствари максимална добит и принос са што мање ангажованих средстава у процесу пословања.

Овај показатељ се базира на пословном добитку, а у 2019. години остварен је пословни губитак, те за ову годину можемо израчунати стопу пословног губитка као количник пословног губитка и пословних прихода.

Стопа пословног губитка 2019. година = $-15.247.975 / 33.471.955 = -45,55\%$

Стопа пословног губитка 2018. година = $-9.891.782 / 31.731.059 = -31,17\%$

Стопа пословног губитка у 2019. години износи 45,55% што значи да на 100 динара пословних прихода, после покрића пословних расхода, остварује се 45,55 динара губитка.

Стопа приноса на имовину као количник пословног добитка односно губитка и укупне пословне имовине показује степен прираста укупно ангажованих пословних средстава.

Стопа приноса на имовину 2019. година = $-15.247.975 / 527.223.462 = -2,9\%$

Стопа приноса на имовину 2018. година = $-9.891.782 / 525.353.302 = -1,9\%$

Стопа приноса на имовину у 2019. години је негативна због пословног губитка, што значи да на 100 динара ангажоване имовине остварује смањење 2,9 динара.

Стопа приноса на капитал као количник нето добитка односно губитка и капитала показује процентуални прираст сопственог капитала.

Стопа приноса на капитал 2019. година = $-16.852.957 / 359.249.378 = -4,7\%$

Стопа приноса на капитал 2018. година = $-11.243.413 / 376.109.944 = -3,0\%$

Стопа приноса на капитал у 2019. години је негативна због нето губитка, што значи да на 100 динара капитала остварује смањење 4,7 динара.

5. ОПИС ОЧЕКИВАНОГ РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕЋА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ, ПРОМЕНЕ У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ПРЕДУЗЕЋА И ГЛАВНИ РИЗИЦИ И ПРЕТЊЕ КОЈИМА ЈЕ ПОСЛОВАЊЕ ИЗЛОЖЕНО

ОЧЕКИВАНИ РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕЋА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

У складу са дугорочним планом пословних активности, у наредном периоду Предузеће планира пословне активности ка остваривању мисије, визије, као и циљева ЈП „Путеви Србије, уз неговање вредности ЈП „Путеви Србије“.

Мисија ЈП „Путеви Србије“ је да обезбеди корисницима државних путева расположиве, безбедне и комфорне услове путовања, да друштву у целини створи инфраструктурну базу за развој, да партнерима обезбеди дугорочне послове уз могућност развоја, да води рачуна о заштити животне средине и да обезбеди испуњење очекивања запослених.

Визија ЈП „Путеви Србије“ је да буде угледно и успешно предузеће за управљање и развој државних путева у складу са очекивањима свих заинтересованих страна.

Циљеви ЈП „Путеви Србије“:

- ⇒ Мрежа путева
 - Спречавање пропадања путева, очување вредности мреже путева и њено побољшање
- ⇒ Развој путева
 - Поред одржавања путева, предвиђена су улагања у изградњу, рехабилитацију, реконструкцију, као и израду студија и пројеката
 - Ова улагања су у складу са стратешким опредељењем Републике Србије у сектору друмског транспорта да се функционално integriше у европску мрежу путева
- ⇒ Безбедност саобраћаја
 - Побољшање безбедности, отклањање опасних места
- ⇒ Заштита животне средине
 - Елиминисање или где то није могуће смањење штетних утицаја путева и саобраћаја на животну средину, поштујући све прописане процедуре у складу са важећом законском регулативом
- ⇒ Побољшање саобраћајних веза
 - Квалитетно и ефикасно равномерно повезивање привредних подручја, као и покрајина и региона унутар Републике Србије, посебно стављајући акценат на побољшање транспортних веза и отклањање уских грла на мрежи, између мање развијених и развијенијих привредних подручја
 - Ефикасније повезивање Републике Србије са окружењем, пре свега са суседним земљама, повећањем протока и отклањањем уских грла у пограничним зонама
 - Саобраћајна и економска валоризација географског, међународног и саобраћајног положаја Републике Србије у окружењу
 - Активно учешће у интегративним процесима региона Западног Балкана, Југоисточне Европе и Дунавске регије
 - Укључивање у систем брзих саобраћајница европског значаја, намењених првенствено транзитном и туристичком саобраћају, пре свега на Коридору 10

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2019. годину

- ⇒ Услуге
 - Побољшање квалитета услуга које се пружају корисницима путева, као и унапређење информисања, управљања квалитетом и контрола квалитета
- ⇒ Запосленост
 - Упошљавање капацитета предузећа за путеве и грађевинских предузећа
 - Подстицање укупних привредних токова
- ⇒ Финансијски циљеви
 - Смањење степена задужености
 - Рационализација трошења на свим нивоима
 - Сарадња са међународним финансијским институцијама
 - Повећање сопствених прихода, изградњом и укључивањем свих новоизграђених деоница аутопута у систем наплате путарине
 - Увођење у систем наплате за коришћење путног земљишта свих нелегалних корисника путног земљишта
- ⇒ Институционално јачање
 - Побољшање капацитета за обједињено стратешко планирање и управљање државним путевима и имовином ЈП „Путеви Србије“ у складу са принципима стратешке релевантности у процесу приоритизације пројеката и националним прописима и међународним стандардима, уважавајући одлуке Националног одбора за инвестиције Владе Републике Србије и ресорног министарства
 - Хармонизација са стандардима и поступцима ЕУ у координацији са ресорним министарством
 - Ефикасна примена система управљања квалитетом према ISO 9001:2015 (систем управљања квалитетом рада) и OHSAS 45001:2018 (систем менаџмента заштите здравља и безбедности на раду)
 - Побољшање информационог система
 - Перманентна обука и усавршавање кадрова
 - Повећање ефикасности и ефективности свих процеса

Вредности ЈП „Путеви Србије“

У ЈП „Путеви Србије“ негују се следеће вредности:

- Законитост у раду и вршењу услуга
- Компетентност, професионализам и етичност
- Одговорност, ефикасност и ефективност
- Транспарентност и комуникативност
- Подстицање иновативности
- Стварање климе припадности фирми
- Учење од добре светске праксе
- Ефикасно и рационално планирање
- Доношење одлука на основу анализе објективних чињеница
- Одговорност према животној и радној средини
- Друштвено одговорно пословање.

ПОЛИТИКА УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Под ризицима се подразумевају ефекти неизвесности који могу утицати на постизање стратешких и оперативних циљева предузећа. Циљеви могу да буду финансијски, циљеви испуњења задовољства корисника, као и законских и других захтева, заштите животне средине, здравља и безбедности на раду, итд. Ефекти одступања у остваривању циљева од очекиваног могу да буду позитивни и/или негативни.

Управљање ризицима је један од елемената система финансијског управљања и контроле.

Основни циљ управљања ризицима је идентификација, мерење, анализа, оцена и третман ризика како би се постигло ограничавање и минимизирање очекиваних и могућих негативних ризика за предузеће.

Правилник о политикама управљања ризицима

На основу члана 27. став 1. тачка 23) Одлуке о усклађивању пословања јавног предузећа за управљање државним путевима са Законом о јавним предузећима („Сл.гласник РС“ бр.46/13 и 90/14) и члана 31. став 1. тачка 23) Статута Јавног предузећа „Путеви Србије“, Надзорни одбор ЈП „Путеви Србије“ је на предлог Комисије за ревизију, на седници одржаној дана 13.02.2015. године донео Правилник о политикама управљања ризицима.

Овим Правилником ЈП „Путеви Србије“ даје опште смернице за идентификацију, мерење и процену ризика, као и управљање ризицима, а у складу са прописима, стандардима и правилима струке.

Организациона структура у управљању ризицима

Правилником о политикама управљања ризицима утврђена је следећа организациона структура са овлашћењима и одговорностима при управљању ризицима:

Надзорни одбор, Директор Предузећа, Извршни директори, Одељење интерне ревизије, Интерна контрола надзора и Руководилац Одељења квалитета, Комисија за ревизију, Руководилац Одељења за безбедност и здравље, заштиту од пожара и спасавање на раду, Стручни сарадник за контролу планирања, спровођења поступка и извршења јавних набавки, Руководилац Одељења безбедности саобраћаја (Сектор за стратегију, пројектовање и развој), Руководилац Одељења надзора наплате путарине (Сектор за наплату путарине), Руководилац Одељења заједничких послова (Сектор за наплату путарине).

Сви организациони делови Предузећа спроводе Правилник о политикама управљања ризицима, придржавајући се одредби законских прописа, интерних аката и интерних процедура, такође информишу извршне директоре о потенцијалним ризицима.

Сви запослени у Предузећу, Директор и извршни директори су дужни да буду савесни и одговорни приликом обављања својих пословних задатака, и да на време упозоре на све потенцијалне ризике који могу настати, и са којима би се Предузеће суочило приликом обављања пословне делатности.

Предузеће редовно обезбеђује:

- анализу подношљивости одређеног ризика
- да се сваки учесник придржава одредби Правилника о политикама управљања ризицима
- одговарајућу едукацију запослених
- независност Одељења интерне ревизије од других сектора
- независност екстерне ревизије од Надзорног одбора
- да екстерну ревизију спроводи реномирана ревизорска кућа са дугогодишњим искуством и дозволама са којом Предузеће закључи уговор.

Врсте ризика

Предузеће је у свом пословању изложено нарочито следећим ризицима

- тржишни ризици
- кредитни ризик
- ризик ликвидности и ризик новчаних токова
- оперативни ризик
- законски ризик
- ризик угледа.

Тржишни ризици су: ризик промене цене, ризик измирења обавеза и ризик друге уговорне стране и валутни ризик.

Ризик промене цене је ризик да услед промена цена на тржишту дође до снижења вредности имовине Предузећа.

Ризик измирења обавеза и ризик друге уговорне стране су ризици губитка који произилазе из неиспуњавања обавеза друге уговорне стране.

Валутни ризик је ризик губитка који произилази из промене курса валута.

Кредитни ризик је ризик промене кредитне способности Предузећа, који може утицати на неиспуњење новчаних обавеза према повериоцу, као и ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што може изазвати негативне ефекте на пословање Предузећа.

Ризик ликвидности и ризик новчаних токова: Ликвидност Предузећа је способност Предузећа да на време измирује своје краткорочне обавезе, да је солвентно и способно да измирује своје дугорочне обавезе – дугорочна стабилност.

Ризик ликвидности плаћања: односи се на погоршање способности Предузећа да уредно измирује своје обавезе. Ризик ликвидности имовине: представља ситуацију кад Предузеће не може у целости да наплати своја потраживања.

Предузеће на дневном нивоу мери ликвидност упоређујући стање својих ликвидних средстава и текућих обавеза.

Предузеће управља својим текућим и будућим новчаним приливима и одливима кроз редовно извештавање одговорних лица о стању ликвидних средстава, који на исто могу утицати приликом обављања својих пословних задатака.

Анализа новчаних токова треба да обухвата адекватан оквир за свеобухватно пројектовање новчаних токова који произилазе из имовине, обавеза и ванбилансних ставки, током одговарајућих временских периода.

Оперативни ризик је ризик губитака због грешака, прекида или штета, повреда на раду, утицаја на животну средину и безбедност информација које могу да настану услед неадекватних процедура, поступања лица, система или спољних догађаја.

Законски ризик везан је за ризик измене правног оквира и односи се на могућност настанка неповољних ефеката због неочекиваних промена системских закона, мера економске политике и друго. Ризик измена правног оквира представља за Предузеће велики део ризика, будући да стално долази до промене законских прописа у процесу усклађивања са законодавством ЕУ. Промене законских прописа се могу посебно одразити на Предузеће у смислу интерне организације, финансијских захтева, и врсте радова и услуга и сл.

Ризик угледа је ризик од могућег губитка угледа, репутације услед непоштовања етичке, друштвене или еколошке одговорности запослених у Предузећу.

Значајнији оперативни ризици у организационим деловима Предузећа са највећим учешћем средстава и улагања

Како је **Посебна накнада за употребу јавног пута, његовог дела и путног објекта (путарина) највећи приход** ЈП „Путеви Србије“, у циљу контроле ризика, у Сектору за наплату путарине, поред Одељења за оперативну наплату путарине, Одељења за електронску наплату путарине и Одељења заједничких послова сектора, постоји и Одељење за надзор наплате путарине. Такође, при Кабинету директора функционише Одељење унутрашње контроле послова надзора наплате путарине и аутоматске обраде података

У **Одељењу надзора наплате путарине** врши се контрола правилности рада, у складу са законским прописима и интерним актима предузећа. Одељење чине четири одсека, и то: Одсек аналитике, Одсек контроле видео надзором, Одсек теренске контроле и Одсек за ФТО.

У Одсеку **аналитике** обављају се сложени информатички, аналитички послови везани за анализу извршених послова на наплати путарине, води се евиденција из области рада радника на наплати путарине, као и обрада и анализа документационог материјала. Врши се компаративна анализа резултата пословања Сектора наплате путарине.

У Одсеку **контроле видео-надзором** обављају се сложени послови везани за видео-надзор на наплатним станицама. Важна је стална техничка исправност система видео-надзора, као и адекватно складиштење и чување снимљеног материјала. Врши се непосредни увид у видео и аудио запис материјала са наплатних станица, врше се анализе рада извршилаца на наплати и подносе предлози за покретање дисциплинских поступака, уколико се установе неправилности у раду истих. Води се Дневник запажања о уоченим неправилностима директних извршилаца на наплати, и једном месечно се сачињава рекапитулација.

У Одсеку **теренске контроле** врши се контрола непосредним увидом у пословање запослених, подносе се предлози за покретање дисциплинских поступака уколико се установе неправилности у раду истих, врши се контрола признаница учесника у саобраћају и дивљих излаза, у складу са **Правилником о раду контроле и Правилником о обављању послова посебне накнаде за употребу пута или путног објекта**, као и верификација предлога за покретање дисциплинских поступака.

У **Одсеку за ФТО** организује се рад радника одсека на наплатним станицама, транспорт новца и обезбеђење управних зграда, као и психо-физичка провера радника обезбеђења, редовна провера способности руковања ватреним оружјем, затим контрола "дивљих излаза" и предузимање одговарајућих мера на затварању истих. Контролише се правилност коришћења сефова, кључева и алармног система.

Врши се физичко и противпожарно обезбеђење објеката, лица, опреме и имовине, физичко обезбеђење новца и вредносних папира у месту и транспорту, контрола кретања лица и средстава унутар објеката и простора Предузећа.

Према организационој шеми Предузећа, при Кабинету директора постоји **Одељење унутрашње контроле послова надзора наплате путарине и аутоматске обраде података**. Превентивно деловање и уочавање евентуалних неправилности у раду, пружање стручне помоћи у покретању иницијатива за унапређење пословања и побољшавања процеса рада, кроз предлагање конкретних препорука и мера у циљу побољшања ефикасности и ефективности у раду, оптималног коришћења средстава рада, веће ангажованости кадрова и боље организације, на основу налаза из извршених редовних и ванредних контролних прегледа, део су сложеног посла и одговорних активности Одељења.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ за пословну 2019. годину

На основу редовних и ванредних контрола током 2019. године, након прегледаних докумената, израђени су извештаји са прегледом налаза и дефинисане препоруке за побољшање процеса рада у организационим јединицама које су биле провераване или контролисане.

Као што је путарина највећи приход ЈП „Путеви Србије“, на страни расхода највећа позиција је **Одржавање и заштита путева**.

У оквиру позиције Одржавање планирају се посебна средства за **Ургентно одржавање**. Према члану 70. Закона о путевима, радови на ургентном одржавању обухватају радове условљене елементарним непогодама и ванредним околностима (лед, клизишта, одрони, осулине, оштећења на коловозу као последица елементарних непогода, препреке на путу), у циљу обезбеђивања проходности пута и осталих радова који утичу на безбедно одвијање саобраћаја.

ЈП „Путеви Србије“ доноси **План зимског одржавања** државних путева I и II реда у Републици Србији, којим се предвиђају радови и активности у зимском периоду неопходни за обезбеђење проходности и безбедности саобраћаја на путевима. Овим планом (План зимске службе) прецизно се одређује понашање свих учесника у зимској служби, као и начин прикупљања, обраде и достављања информација корисницима путева о стању на путевима.

План одржавања путева у зимском периоду који саставља ЈП „Путеви Србије“ као управљач, је оквир за формирање детаљних планова свих предузећа за путеве, са прецизним распоредом материјала, опреме, механизације и особља, по путним базама и седиштима предузећа. У сваком пункту смештен је планирани број машина и радника, као и со, агрегат и ризла за посипање, одакле се одржавају тачно одређене деонице путева. Механизација је димензионисана према надморској висини, успонима на путу, јачини ветрова, обиму саобраћаја као и општем значају тих деоница.

Обавеза предузећа за путеве је да до 1. новембра оспособе предвиђени број машина, обезбеде резервне делове, акумулаторе, моторно уље, гориво, антифриз, светлосну саобраћајну сигнализацију за возила и грађевинску механизацију.

За безбедно одвијање саобраћаја у зимском периоду изузетно је значајно да се поред предузећа, и корисници путева придржавају прописа, и укључују у саобраћај са опремом за кретање у зимским условима, тј. са одговарајућим пнеуматичима и ланцима за снег на критичним деоницама, као и вршење контроле од стране државних органа, па се у плановима предузећа, у договору са саобраћајном полицијом, морају предвидети локације за привремено заустављање возила која ту опрему не поседују.

На сајту ЈП «Путеви Србије» може се преузети:

- План зимске службе
- Дневни извештај зимске службе
- Мапа стања на путевима у зимском периоду.

Детаљне информације о евентуалним забранама, одронима, магли, леду и превојима на критичним деоницама, на државним путевима Републике Србије у реалном времену, свакодневно у 6:00 и 18:00 часова могу се наћи на интернет презентацији ЈП Путеве Србије, а у случају ванредних околности и чешће на линку: <http://www.putevi-srbije.rs/index.php/извештај-зимске-службе>

У складу са Законом о путевима, управљач јавног пута, Јавно предузеће „Путеви Србије“, дужно је да обавештава јавност и кориснике јавних путева о стању и проходности тих путева преко средстава јавног информисања. У складу са тим, приликом објављивања информација из овог саопштења, као извор информација наводи се Јавно предузеће „Путеви Србије“.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2019. годину

Од велике је важности систем обавештавања и информисања о стању на путевима, како Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Сектора за ванредне ситуације и Управе саобраћајне полиције МУП РС, јавности и свих заинтересованих страна.

Надзор на одржавању, реконструкцији или изградњи путева, одговоран је и врши контролу уграђених количина и квалитета материјала, као и квалитета изведених радова на одржавању путева. Надзорни органи су запослени у Предузећу, или су запослени у другим предузећима са којима је ЈП „Путеви Србије“ склопило Уговор о пружању услуга надзора на одржавању путева.

Уколико је у питању појачано одржавање, реконструкција или изградња путева, стручни надзор је у обавези да провери да ли се извођење радова врши према одобрењу за изградњу, односно према техничкој документацији тј. главном пројекту, затим да врши контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива, да врши проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују, затим да даје упутства извођачу радова, да сарађује са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова, као и да решава друга питања која се појаве у току извођења радова, а у складу са важећим прописима.

Извештај о стању на државним путевима I и II реда у Републици Србији, редовно се ажурира свакодневно, а у кризним ситуацијама и више пута у току дана, и доставља Министарству, Републичком центру за ванредне ситуације, МУП-у, АМСС, штампаним и електронским медијима и поставља на интернет презентацији ЈП „Путеви Србије“.

У циљу брзог и тачног информисања јавности, као и свих заинтересованих, ЈП „Путеви Србије“ је оформило **Информативни центар** о стању на путевима, са радним временом од 24 сата.

Током 2019. године настављено је са **мерењем просечне брзине на аутопутевима** у Републици Србији (успостављено 27.04.2018.), што представља пројекат МУП-а и ЈП „Путеви Србије“.

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
за пословну 2019. годину**

Будући да су све наплатне станице покривене камерама, повезане оптичким каблом и да имају један централни сервер, а све кућице имају идентично, синхронизовано време, брзина се мери на основу времена проласка од једне до друге наплатне рампе. Суштина новог система је да се смањи број жртава и унапреди безбедност саобраћаја.

Надлежно министарство за послове саобраћаја још 2012. донело је решење, уз сагласност министра полиције, којим је ЈП „Путеви Србије“ овлашћено да снима саобраћај у појасу наплате путарине у сврху документовања саобраћајних прекршаја, праћења безбедности и проточности саобраћаја. Све је такође регулисано и Законом о безбедности саобраћаја на путевима.

ЈП „Путеви Србије“ као управљач државних путева, посебно се ангажује на **повећању безбедности саобраћаја и очувању животне средине.**

Систем за обавештавање корисника аутопутева – „VMS variable message signs“: Сектор за наплату путарине је спровео пилот пројекат инсталације 12 променљивих знакова за обавештавање корисника аутопутева под наплатом о: стању на наплатним станицама, застојима на аутопутевима, преусмеравању саобраћаја, временским приликама и свим другим корисним информацијама за учеснике у саобраћају. Модерно и ефикасно обавештавање и пласирање битних информација учесницима у саобраћају један је од главних приоритета Сектора за наплату путарине, и ЈП „Путеви Србије“ у целини.

Према организационој шеми Предузећа, у оквиру Сектора за управљачко-информационе системе у саобраћају функционише **Одељење за безбедност и здравље на раду.** Током 2019. организовано је стручно усавршавање запослених, које се темељило на националном и међународном уређењу система безбедности и здравља на раду.

Редовна конференција за медије и јавна презентација **Плана организације и функционисања зимског одржавања државних путева за сезону 2018/19,** заједно са презентацијом система обавештавања медија и свих заинтересованих о стању на путевима у зимском периоду, одржана је у ЈП „Путеви Србије“, 1. новембра 2019. године. Званични почетак зимске службе је 1. новембра, а завршетак 31. марта.

Захваљујући повећаном ангажовању инкасаната, организовању резервних екипа које су мењале инкасанте на кабинама и повлачењем инкасаната са бочних наплатних станица, **период повећаног интензитета саобраћаја у летњим месецима је протекао без проблема.** Задржавање учесника у саобраћају на чеоним наплатним станицама је, применом наведених мера, и поред великог протока возила сведено на минимум.

Све популарнија **електронска наплата путарине** дала је значајан допринос најбржем начину проласка возила кроз наплатне станице.

Коришћењем електронске наплате путарине омогућава се најбржи пролазак кроз наплатне станице без заустављања и значајно скраћује време путовања, уз познати слоган: „Цените Ваше време, користите ЕНП!“

У 2019. години, реализовани приход од ЕНП-наплате у односу на претходну годину, већи је за 24,80 Учесће прихода од ЕНП у односу на укупан приход од путарине у 2019. години, износи 48,93%, док је у 2018. години, учешће износило 45,85%.

Број ЕНП трансакција у 2019. години, у односу на претходну годину, већи је за 19,91%. Процент учешћа ЕНП трансакција возила четврте категорије у свим трансакцијама возила четврте категорије, у 2019. години, износи 74,72%. Бележи се повећање ЕНП трансакција возила четврте категорије, у 2019. години, у односу на претходну годину, за 11,47%.

6. ВАЖНИЈИ ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ ЗА КОЈУ ЈЕ ИЗВЕШТАЈ ПРИПРЕМЉЕН

Након протека пословне године нису наступили пословни догађаји који имају значајне позитивне или негативне ефекте на текуће пословање.

7. АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА НА ПОЉУ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У Републици Србији су законима који се односе на заштиту животне средине јасно дефинисана правила и процедуре које се морају поштовати од стране свих правних и физичких лица која својим деловањем врше негативне утицаје на животну средину.

Утицај пута на животну средину је значајан, и испољава се кроз загађења воде, ваздуха и земљишта, штетног деловања буке на људско здравље, утицаја на екосистеме, заштићена природна и културна добра. У складу са тим, ЈП „Путеви Србије“ је препознало своје обавезе, и својим деловањем у процесу планирања, пројектовања, извођења и експлоатације путева покушава да обезбеди квалитетну путну инфраструктуру уз поштовање свих захтева заштите животне средине.

Постојећим прописима који се односе на заштиту животне средине дефинисана је одговорност носиоца пројекта у свим фазама животног циклуса путева.

Са аспекта животне средине визија је да ЈП „Путеви Србије“ постане организација одговорна и компетентна за остваривање циљева одрживог развоја који се односе на све активности везане за развој и одржавање путне мреже и друмски саобраћај у целини. Визија је у складу са стратешким документима Републике Србије и политиком заштите животне средине у ЈП „Путеви Србије“.

Мисија Предузећа је да, не угрожавајући здравље становништва, својим активностима обезбеди услове за оптималну реализацију саобраћаја на путној мрежи Републике Србије, да ради на очувању природних ресурса и уштеди енергије и да грађанима омогући увид у стање животне средине измењене изградњом, одржавањем и експлоатацијом путева.

Трајно опредељење је:

- планирање, пројектовање и градња путева уз усклађивање планских и техничких решења са прописима о заштити животне средине
- испитивање могућности примене нових материјала и конструкција који доприносе остваривању циљева одрживог развоја
- регистровање и очување културних и природних добара од посебне вредности (заштићена подручја)
- ревизија вештина и знања о заштити животне средине запослених у ЈП „Путеви Србије“.

Може се закључити да се ЈП „Путеви Србије“, при обављању делатности стара о заштити животне средине у складу са законом и другим прописима.

У Београду, 01.06.2020.

В.Д. Директора

Зоран Дробњак, дипл.грађ.инж.